

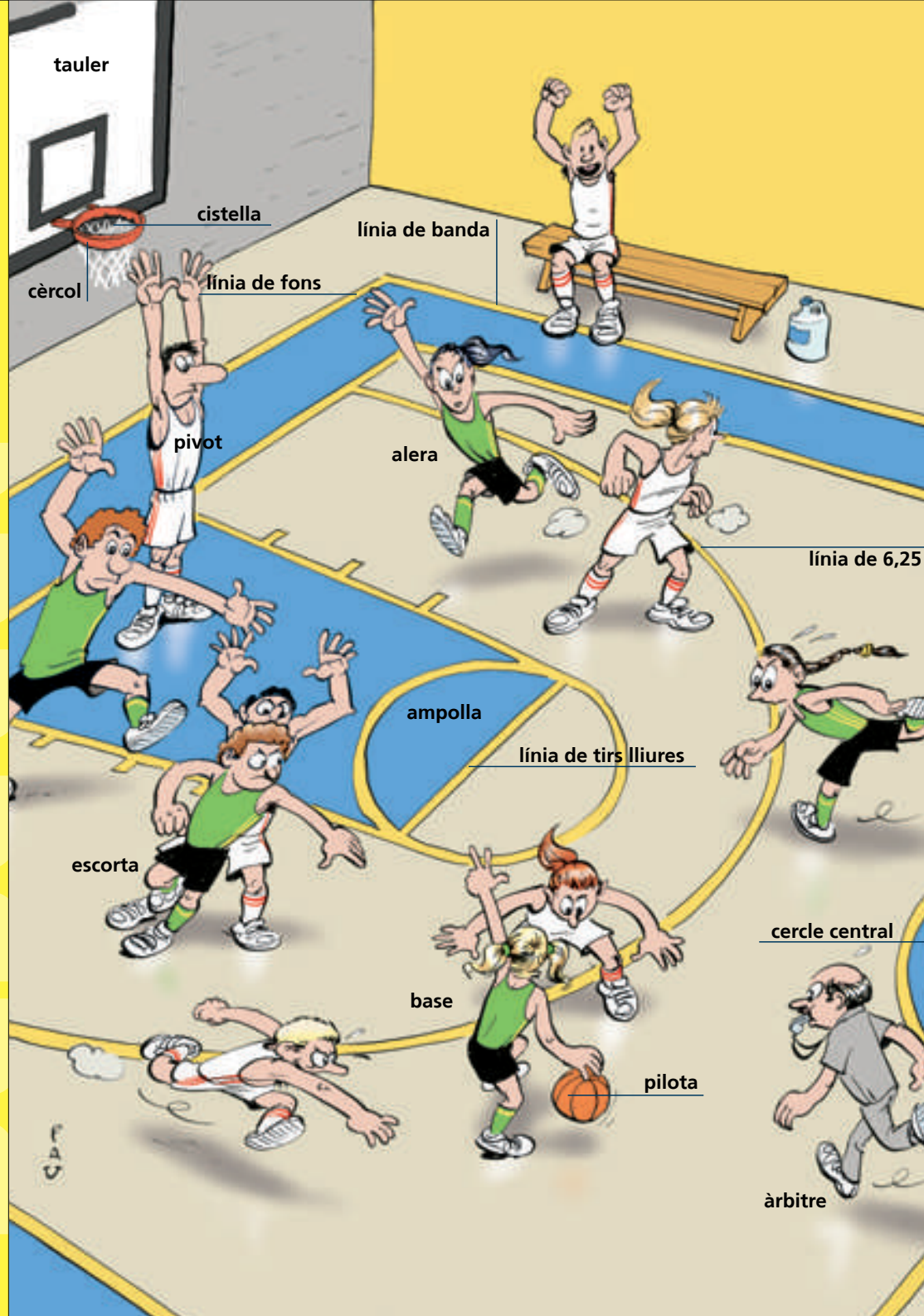
BÀSQUET

Esport practicat entre dos equips, de cinc jugadors cadascun, que cerquen fer el màxim de punts possibles introduint una pilota amb les mans dins una cistella defensada per l'equip contrari. El terreny de joc, de sòl dur i lliure d'obstacles, té unes dimensions de 24 a 28 m de llarg i de 13 a 15 m d'ample.

Cada equip inscriu fins a dotze jugadors, però només n'hi ha d'haver cinc al terreny de joc. Els jugadors es reparteixen o alternen les funcions bàsiques de l'equip: un base, dos tiradors o alers i dos pivots pendents dels rebots.

Cada partit és dirigit per tres àrbitres i controlat per una taula amb tasques auxiliars, com la del cronometrador. El partit es divideix en quatre parts de deu minuts de temps real de joc, amb un descans de dos minuts després del primer i tercer temps, i un de deu minuts després del segon temps, a més de possibles prorroques de cinc minuts en cas d'empat.

El joc comença amb un salt neutral; l'equip que agafa la pilota disposa d'una possessió de 24 segons per fer un llançament a cistella. Transcorregut aquest temps, o quan hi ha hagut un bàsquet, la possessió de la pilota passa a l'equip contrari, a qui correspon fer una jugada d'atac. D'aquí la gran velocitat del joc i les elevades puntuacions. Cada bàsquet val dos punts, llevat dels tirs lliures, que en valen un, i dels llançaments des de més enllà de la línia de 6,25 m, que en valen tres. Els tirs lliures sancionen la majoria de les faltes personals i es fan des d'una distància de 4,60 m del tauler i amb el joc aturat.

Bàsquet

Bàsquet

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

Federació Balear de Bàsquet

Bàsquet

● **aler/alero/forward:** Jugador que, en la fase d'atac, se situa a les zones laterals de la pista de joc.

● **aler dret/alero derecho/right forward:** Aler que juga al costat dret de l'ampolla.

● **aler esquerre/alero izquierdo/left forward:** Aler que juga al costat esquerre de l'ampolla.

● **aler pivot/ala-pivot/forward pivot:** Jugador que combina les funcions d'aler i les de pivot segons les necessitats del joc.

● **ampolla ,àrea restringida, passadis de tirs lliures, zona de 3 segons, zona restringida /botella/ key:** Àrea pròxima a cadascuna de les cistelles, delimitada per la línia de fons, la línia de tirs lliures i les dues línies que uneixen la primera amb la segona.

● **anotador/anotador/official scorekeeper:** Auxiliar encarregat de registrar les dades referents al desenvolupament del partit.

● **àrbitre/árbitro/referee:** Persona encarregada de dirigir un partit i d'interpretar i fer complir les regles del joc.

● **atac/ataque/attack:** Acció que emprèn l'equip en possessió de la pilota destinada a fer bàsquet.

● **atacant/atacante/attacker:** Esportista o equip que emprèn una acció que té com a finalitat puntuar.

● **banqueta, banc/banquillo/bench:** Seient situat fora de l'àrea de joc des d'on els suplents, l'entrenador, el massatgista i altres tècnics d'un equip veuen el partit.

● **base/base/playmaker:** Jugador que, especialment en atac, dirigeix el joc de l'equip.

● **bàsquet cistella/canasta/basket:** Acció i efecte d'introduir la pilota dins el cèrcol.

● **calceti/calcetin/sock:** Cadascuna de les dues peces de roba que cobreixen, ajustant-s'hi, el peu i la part baixa de la cama, que utilitzen els esportistes per evitar el fregament directe de la pell del peu amb la sabatilla.

● **calçons curts/pantalón corto/shorts:** Pantalons que no arriben més avall del genoll, utilitzats pels esportistes.

● **camiseta/camiseta/shirt:** Peça de roba que cobreix el tronc, amb mànigues o sense, utilitzada pels esportistes.

● **cercle/circulo/circle:** Cadascuna de les tres circumferències d'1,80 m de radi traçades sobre la superfície del terreny de joc.

● **cercle central/circulo central/center circle:** Cercle d'1,80 m de radi, situat al centre del terreny de joc, des d'on s'efectuen els salts entre dos.

● **cèrcol/aro/ring:** Peça circular de ferro de 45 cm de diàmetre interior, generalment pintada de color carbassa, col·locada a 3,05 m d'altura i unida al tauler per mitjà d'una peça de 15 cm de llargària, de la qual penja la xarxa, per on s'ha de fer entrar la pilota.

● **cistella/canasta/basket:** Conjunt de suport, tauler, cèrcol i xarxa col·locat darrere de cadascuna de les línies de fons equidistantment dels extrems d'aquestes.

● **cronometrador/cronometrador/timekeeper:** Persona encarregada de cronometrar la durada d'una competició o alguna circumstància del seu desenvolupament, com ara les interrupcions de joc, el temps d'exclusió de jugadors o el temps de possessió de la pilota.

● **defensa/defensa/defence:** Acció estratègica destinada a impedir que l'equip contrari aconsegueixi un bàsquet.

● **defensa individual, defensa d'home a home /defensa hombre a hombre, defensa individual/man-to-man defence:** Tàctica defensiva que consisteix a fer que cada jugador marqui constantment un determinat jugador de l'equip atacant.

● **defensa de zona/defensa en zona/zone defence:** Sistema de defensa basat en una disposició ordenada dels jugadors, els quals, d'acord amb la posició de la pilota, cobreixen de manera sincronitzada una determinada àrea de la pista.

● **dobles/dobles/double dribble:** Falta que comet un jugador quan fa botar la pilota simultàniament amb les dues mans o continua el driblatge després d'haver-se aturat amb la pilota agafada.

● **encistellar, fer bàsquet, anotar/anotar,encestar/to score:** Introduir la pilota dins el cèrcol.

● **entrar, penetrar/penetrar/to drive:** Internar-se ràpidament, un jugador que té el control de la pilota, cap a la cistella contrària tot esquivant l'acció defensiva de l'equip adversari, per intentar puntuar.

● **escorta/escolta/guard:** Jugador que combina les funcions d'aler i de base segons les necessitats del joc.

● **esmaixada, mat/mate/dunk:** Acció i efecte d'introduir la pilota amb força de dalt a baix dins el cèrcol.

● **finta/finta/feint:** Moviment que fa un jugador en defensa o en atac amb la intenció d'enganyar el jugador que el marca, a fi d'alliberar-se'n.

● **ganxo/gancho/hook shot:** Llançament fet de costat amb el braç arquejat per damunt del cap.

● **línia de banda, línia lateral/linea de banda, linea lateral/sideline:** Cadascuna de les dues línies traçades perpendicularment a les línies de fons, que delimiten l'amplada d'una àrea de joc.

● **línia de fons/linea de fondo/end line:** Cadascuna de les dues línies traçades perpendicularment a les línies laterals, que delimiten la llargada d'una àrea de joc.

● **línia central, línia de centre, línia de mig camp/ linea central/division line:** Línia paral·lela i equidistant de les línies de fons, que divideix una àrea de joc en dues parts iguals.

● **línia de tirs lliures/linea de tiros libres/free-throw line:** Cadascuna de les dues línies de 3,60 m de llargària traçades paral·lelament a 5,8 m de les línies de fons, darrere les quals els jugadors se situen per llançar els tirs lliures.

● **línia de 6,25, línia de tres punts/linea de tres puntos/three-points line:** Cadascuna de les dues línies corbes que formen un semicercle de 6,25 m de radi traçades a partir de les línies de fons.

● **llançament, tir/lanzamiento, tiro/shot:** Acció i efecte d'impulsar la pilota cap a la cistella.

● **llançament lliure, tir lliure/tiro libre/free throw:** Llançament efectuat per un jugador des de la línia de tirs lliures, sense obstacles entre ell i la cistella, concedit per l'àrbitre com a conseqüència d'una falta.

● **lluïta/lucha/held ball:** Situació en què dos adversaris tenen les mans sobre la pilota i forcegen per aconseguir-la.

● **marcador/marcador/scoreboard:** Instrument en forma de placa o tauler, generalment electrònic, on s'indica el nom dels esportistes i dels equips, el país a què pertanyen, els resultats obtinguts, la classificació i altres informacions complementàries.

● **marcar/marcar/to guard:** Seguir de prop els moviments d'un adversari, per desbaratar-li el joc.

● **mig camp, camp enrere/campo atrás/over and back:** Falta que comet l'equip amb el control de la pilota en fer-la passar de la seva zona d'atac a la seva zona de defensa.

● **pantalla/pantalla/screen:** Acció ofensiva en què un jugador obstrueix amb el cos l'acció d'un contrari, situant-se de tal manera que protegeix i facilita el tir a cistella d'un company d'equip.

● **passes, passos/pasos/travelling:** Falta comesa per un jugador quan fa més de tres passes amb la pilota a la mà.

● **pilota/balón, pelota/ball:** Cos esfèric format per una cambra de goma inflada d'aire i una coberta de cuir o de goma, de 75 a 78 cm de circumferència i de 600 a 650 g de pes, utilitzat per a jugar a basquetbol.

● **pivot/pivot/pivot:** Jugador, generalment situat a prop de la zona de 3 segons, que en la fase d'atac té la funció de fer passades, proporcionar pantalles, llançar a cistella i agafar rebots.

● **rebot/rebote/rebound:** Acció consistent en la recuperació de la pilota després que aquesta ha tocat contra el cèrcol, en un llançament fallat.

● **regla d'un més un/regla de uno más uno/one-and-one rule:** Regla segons la qual un jugador que és objecte de falta personal després de la setena falta d'equip, ha de llançar un tir lliure que, en cas de ser aconseguit, dóna dret a un tir lliure addicional.

● **sabatilles esportives, vambes/sapatillas deportivas /training shoes:** Calçat de roba o de pell amb sola de goma, que serveix especialment per a anar pel carrer i fer esport.

● **tauler/tablero/backboard:** Superfície rectangular, d'1,80 x 1,05 m en competicions olímpiques i internacionals, de material resistent i generalment transparent, a la qual es fixa el cèrcol.

● **xiulet/silbato/whistle:** Instrument que produeix un so agut i continu, utilitzat per a assenyalar els fets de l'arbitratge.